

Aeg lahkuda

1. Moosese 12:1–9

„Aeg lahkuda“ on teise seikluse „Jumala perekond“ esimene piiblilugu.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha 1. Ms 12:1: „*Ja Issand ütles Aabramile: „Mine omalt maalt, omast sugukonnast ja isakojast maale, mille ma sulle näitan!”*“

2. Mida see kirjakoht ütleb tänase piibliloo kohta?

3. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?

4. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?

5. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahend: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

1. Alusta Suure Piibliseikluse iga tundi hoogsa lauluga, mille lapsed alati kergelt ära tunnevad ja mida nad kaasa laulda oskavad.

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetisel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos?

Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 13 paremal servas asuv ajajoon. (Võib ka näidata, et see on Vana Testamendi ajajoon ja raamatu teises osas on samasugune ajajoon Uue Testamendi lugudega. Kui sinu rühma lapsed ei tunne veel Piibli ülesehitust, siis näita neile, et Piibel jaguneb kaheks testamendiks ning need omakorda jagunevad raamatuteks, peatükkideks ja salmideks.)

2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas teise seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on tänasel lool teise seikluse viie loo hulgas?

3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakoht sellel ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeesust? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Arutlege nende küsimuste üle üheskoos. See oleks sissejuhatus tänasele piibliloole.

- Kujutle, et lähete oma klassiga ekskursioonile. Kuhu te lähete? Kas õpetaja annaks enne nimekirja asjadest, mis oleks vaja kaasa võtta? Mida oleks lisaks nendele asjadele veel vaja kaasa võtta? Kas sa teaksid, millal lahkute ja millal tagasi tulete?
- Nüüd kujutle, et lähed nädalaks puhkama. Kuhu sa lähed? Mida sa kaasa võtaksid? Millal sa lahkusid ja millal tagasi tuleksid?
- Nüüd kujutle, et kolid oma kodust ära. Sa ei tea, kuhu sa lähed, aga sul tuleb otsustada, mida kaasa võtta. Sa tead, millal sul tuleb lahkuda, aga sa ei tule enam tagasi. Kas oled valmis minema?!

Mäng

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: saada väike kogemus sellest, mida ärakolimine tähendab

Abivahendid: kaks komplekti suuremaid ja väiksemaid majapidamistarbeid

1. Jaga lapsed kaheks võistkonnaks. Lase võistkondadel võtta kahte ritta toa ühte otsa. Toa teise otsa pane eraldi kaks komplekti majapidamistarbeid.

2. Märguande peale jookseb mõlema võistkonna esimene laps teise toa otsa ja haarab kõik enda võistkonna majapidamistarbed endale kätte (mida veidrama kujuga või kättevõtmiseks ebamugavamad need on, seda parem) ning toob need järgmise võistleja jalgade ette maha. Järgmine võtab taas kõik asjad enda kätte ning viib need tagasi toa teise otsa.

3. Jätkake selliselt, kuni kõik lapsed on saanud ühe korra asju kanda ja võistlejad on samas järjekorras nagu mängu alustades.

4. Ütle lastele, et tänane seiklus on ühest inimesest, kes pidi kõik oma asjad pakkima ning maalt lahkuma ainult seetõttu, et Jumal oli andnud talle töötuse ja ta uskus, et Jumal peab oma töötust.

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid, raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Tausta loomine

Senised sündmused...

Peale suurt veeuputust asus Aabrami perekond elama linna nimega Uur. Varsti otsustas Aabrami isa minna elama Kaananimaale, aga nad jõudsid vaid põhjapoolse linnani, mille nimeks oli Haaran. Abram elas seal oma perega nii kaua, kuni Jumal käskis tal lahkuda ja rännata Kaananimaale.

2. Lugege koos

Lase lastel otsida oma Piiblist välja 1. Ms 12:1–9.

Loe selle kirjakohta tekst neile ette või lase lugeda mõnel lapsel, kes oskab soravalt lugeda. Teised jälgivad teksti oma Piiblistest.

3. Mis edasi sai...

Enne kui edasi lähete, võtke mõni hetk aega, et mõtiskleda selle üle, mida te just lugesite või kuulsite. Mis laste arvates Jumala loos järgmisena juhtub? Olenevalt sellest, mis mõtteid nad avaldavad, selgita neile:

Niisiis, Abram kuuletus Jumalale. Ta rändas koos oma naise Saarai ja vennapoja Lotiga Kaananimaale. Kuid neil oli ees palju raskusi. Nälja eest tuli neil pageda Egiptusesse. Kui nad sealt naasesid, siis tekkis järgmine probleem. Kuna Aabramil ja Lotil olid mõlemal suured loomakarjad ja samas piirkonnas elades ei jätkunud loomadele piisavalt karjamaid, siis otsustasid nad eraldi kolida. Lot asus teele ja leidis endale uue elamispaiga. Hiljem aga rünnati teda ja tema peret ning nad võeti vangi. Abram päästis nad ära ning sai kohalike valitsejate, eriti preesterkuninga Melkisedeki austuse osaliseks.

Vaatame pilti

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Aeg lahkuda“ raamatu „Suur Piibliseiklus“, lk 18. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?
2. Ava leheküljel 15 ja 16 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Aeg lahkuda“.
3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.
4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:
 - Kes on pildil?
 - Mis seal toimub?
 - Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
 - Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
 - Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uuri Piiblit

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblitlugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“ 18. leheküljel.
 - Kujutle, et sul tuleb ära kolida oma kodust ja asuda elama kohta, kus sa kunagi enne pole olnud. Mida sa kõige enam taga igatseksid?
 - Kui sa oleksid rännanud koos Aabramiga, siis millised üllatused oleksid sind teel ees oodanud? Millised asjad oleks sinu jaoks teekonnal rasked olnud?
 - Mis sa arvad, miks Abram otsustas uskuda Jumalat?

Kas sa teadsid...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Õpi uusi asju Piibli kohta nendest faktidest.

Uur

Aabrami pikk teekond algas suurest ja kuulsast Uuri linnast, kus majad olid kahekorruselised ja mitmetoalised. Selline elu oli väga erinev elust telkides!

Telgid

Aabram kuulus koos oma perega nomaadide hulka. Nad olid rändrahvas, kes elas suurtes telkides ja oli pidevalt rändamas sinna, kus oli rohkem värsket rohtu ja vett loomade jaoks. Suured pered elasid koos loomanahkadest ja riidest tehtud telkides, mis kaitsesid neid päikese, liiva ja tuule eest.

Kaamelid

Araabia kaamel oli ühe küüruga väga hinnatud ja kasulik loom eriti selliste inimeste jaoks nagu Aabram, kes rändas ja elas kõrbetingimustes. Kaamelid saavad hakkama ka väga kehvades tingimustes, kui on vähe süüa ja juua, nad suudavad kanda raskeid koormaid. Neil on laiad kabjad liival kõndimiseks ja nad suudavad oma ninasõõrmeid sulgeda, et liiv hingamisteedesse ei pääseks. Kaameli väljaheited on kuivad ja neid saab kasutada kütuseks või tule tegemiseks.

Õnnistama tähendab kellelegi head tegema.

Järeltulijad on lapsed, lapselapsed jne.

Kuldsalm

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: õppda pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks

1. „Ja Issand ütles Aabramile: „*Mine omalt maalt, omast sugukonnast ja isakojast maale, mille ma sulle näitan!*”“ 1. Ms 12:1

Jaota lapsed kahte rühma ja lase rühmadel seista teineteisest võimalikult kaugele. Esimene rühm hüüab teisele rühmale salmi esimese poole ja teine vastab salmi teise poolega. Lõpuks ütlevad rühmad koos kirjakoha. Tehke nii mitu korda järjest.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Abivahendid: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

1. Laulge üheskoos, ülistades Jumalat.

2. Kui on võimalik, siis lase laulul edasi kõlada järgmiste tegevuste taustaks.

Arutleme koos

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piiblitloo kohta

Abivahend: koduleht www.suurpiibliseiklus.com arutelu ajal (ei ole kohustuslik)

Suur Piibliseiklus julgustab lapsi küsima küsimusi iga piiblitloo kohta. Oluline on, et lapsed küsiks seda, mida nad *tegelikult* tahavad teada. Pühapäevakooli õpetajal (vanematel, vanavanematel, õdedel-vendadel, juhtidel, sõpradel vms) tuleb siis nendele küsimustele vastused leida. Osa küsimusi ja vastuseid on ära toodud ka internetis www.suurpiibliseiklus.com.

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piiblitloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja.

Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

Oma küsimusi ja vastuseid saate jagada ka teistega veebilehel

www.suurpiibliseiklus.com. Lastele teeb see jagamine arutelu põnevamaks ja vahetumaks. Samalt veebilehelt on võimalik leida ka üle maailma teiste laste küsimusi ja vastuseid nende küsimustele.

3. Teiste küsimused

Räägi lastele Isabelist ja lugege koos tema küsimust.

Isabel on peagi saamas 6-aastaseks ja ta on käinud Ameerikas Suurte Suitsumägede rahvuspargis. Ta luges koos oma isa Markiga seda piiblit. Isabel küsis: „Miks käskis Jumal Aabrahamil oma isa ja sõbrad maha jätta?”

Küsi oma rühma lastelt: „Kuidas teie vastaksite Isabeli küsimusele?”

Ka siin võid jagada suurema rühma väiksemateks gruppideks, et igaühel oleks võimalik sõna võtta.

4. Teiste vastused

Isabeli küsimusele vastas ka tema isa Mark. Loe Marki vastus lastele ette: „Jumalal oli plaan saata Aabraham uude kohta head elu elama.”

Püüdke üheskoos vastuseid leida ka Isabeli järgmisele küsimusele: „Aga miks ta siis oma sõpru ja vanemaid kaasa ei võtnud, et nemad saaks ka seal head elu elada? Kas nende elu oli siis halb?”

Mark vastas: „Mõnikord annab Jumal eri inimestele erinevaid juhtnööre ja õnnistab inimesi erinevalt.”

Võrrelge neid vastuseid enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Jagage oma vastuseid Isabeli küsimustele teistega, saates need e-posti aadressile info@avatudpiibel.ee. Samalt aadressilt on võimalik küsida ka rohkem infot küsimise ja vastamise kohta kodulehel www.suurpiibliseiklus.ee.

Proovi järel...

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblitlugu seondub meie igapäevaeluga

Abivahendid: Piiblid, salvestamisvahendid (ei ole kohustuslik)

1. Lavastage intervjuu Aabramiga. Lugege selleks 1. Moosese 12:1–3. Mida Jumal töötas Aabramile? Sellest tekstist peaks olema võimalik leida seitse töötust!

2. Püüdke üheskoos leida Aabrami vastus küsimusele: „Aabram, sul ei ole üldse lapsi ja Jumal just töötas sind õnnistada, teha sind kuulsaks ja sinu olematuid lapsi kasvatada suureks rahvaks. Kuidas saaks see sinu arvates üldse võimalik olla?”
3. Lugege 1. Moosese 12:1–7 ja arutlege, mis tunne võis olla alustada rännakut tundmatusse paika ja kuidas see võis välja näha. Mida see ütleb selle kohta, kui palju Aabram Jumalat usaldas?
4. Püüdke ette kujutada seda, millist maastikku Aabram reisides nägi, kuidas maaelu on erinev linnaelust ning millised probleemid kerkivad üles telgis elades. Seda meeles pidades püüdke leida Aabrami vastus teisele küsimusele: „Aabram, sa oled nüüd 75-aastane, sa lahkusid oma kodulinnast ja suundusid maale, mille Jumal töötas sulle anda, aga seal maal juba elavad inimesed. Mis tunde see sinus tekitab?”
5. Lugege 1. Moosese 12:1–9. Mis sa arvad, miks Aabram ehitas Jumalale altari? Teda tunti hiljem „Jumala sõbrana”, sest ta veetis palju aega koos Jumalaga (Jakoobuse 2:23). Püüdke leida Aabrami vastus kolmandale küsimusele: „Aabram, kui sa olid oma uude elupaika jõudnud, siis esimese asjana sa ehitasid altari Jumala kummardamiseks. Miks sa seda tegid?”
6. Nüüd on kõik valmis. Valige enda hulgast intervjuueerija ja Aabram. Kui on võimalik kasutada lindistamisvahendeid, siis tehke intervjuust kas video- või audiosalvestus.

Loovtegevus

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

1. Jumal andis Aabramile töotuse, mida ta pidas ka mitmete järgnevate põlvkondade jooksul. Aita lastel joonistada sugupuu, kus oleks nende vanemad, vanavanemad ja lähemad sugulased (onud, tädid, ka nende lapsed, kui nad soovivad ka nemad kirja panna). Pange sinna kirja ka need, kes laste jaoks veel nende perekonda kuuluvad: sõbrad; lähedased inimesed, kes ei ole otseselt sugulased; koduloomad; võib-olla isegi armsamad mänguasjad.
2. Lugege veelkord Jumala töotust Jaakobile 1. Moosese 28:15. Tuleta meelde, kuidas Jeesus töötas oma jüngritele midagi sarnast, enne kui ta läks taevasse (Matteuse 28:30).
3. Julgusta lapsi palvetama igaühe eest, kes tema sugupuusse kirja sai. Paluge, et Jumal neid õnnistaks ja oleks nendega, kuhu iganes nad ka lähevad. Lõpetage palve, tänades Jumalat, et Ta oma töotusi peab.
4. Soovitage lastel panna sugupuu oma voodi kõrvale, et neil oleks meeles iga päev mõne sugulase eest palvetada.

Räägi Jumalaga

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: vestelda Jumalaga nendel teemadel, mis sellest piibliloost välja kasvasid

1. Täna Jumalat selle eest, kus sa elad – olgu selleks siis palee, korter, maja või kasvõi telk!

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.

2. Märki oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele.